

OPĘTAĆ (13) *vb pf*

o oraz a jasne.

inf opętać (1). ◇ *fut 3 sg* opęta (1). ◇ *praet 3 sg m* opętał (6). *f* opętała (1). ◇ *3 pl m pers* opętali (2). ◇ *con 3 sg m* by opętał (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

bibl. Opanować, zniewolić; intemperiiis agi, a malo genio agitari, fanaticum esse, a cacodaemone obsessum a. occupatum esse Cn [kogo, co] (13) : O kościach S. mowi [...] iż się ich boją Dyabli y męczą się iemi/ y dla nich z ciał ludzkich/ ktore opętali/ wychodzić mułzą. SkarŻyw 92, Oooo2v.

W porównaniu (1): którzy [poganie] wżyftkim ludzióm ná świećie łą tákiemi nieprzyaćioły/ iż práwie iákoby ie dyabeł opętał/ kiedy człowieká vżrzą OrzJan 18.

Fraza: »czart, duch zły (a. zły duch), diabeł, szatan (by) opętał« [szyk zmienny] (3:2:2:1): OpecŻyw 83, 94v; Potym názaiutrz duch zły od Bogá opętał Saulá [prosperavit spiritus Dei malus in Saul] BibRadz 1.Reg 18/10; OrzQuin M4v; Bo gdy vwłoczył [Antoniusz] świętemu [Janowi]/ Czárt go opętał/ y trzął mizernie/ y tłukł po ziemi SkarŻyw 86, 324; OrzJan 18; dał był Pan Bog tę moc Apoštołom [...] áby łzátan opętał cíało zákłętego. Iáko gdy Pan Chrístus Iudałzá wyobcował/ wnet go łzátan pośiadł. WujNT 588.

Szeregi: »opętać i (p)osieść« (2): OpecŻyw 94v; y ty ludzie [diabli] opętali/ y pońiedli/ ktorzy łye odłzczepili od tey wiary OrzList d2v.

»zwieść i opętać« (1): á łatwie on [duch nieczysty] to vtzyni w iednym/ áby ich tyłiac mogł zwieść y opętać KrowObr 121.

W przen (2) : opętał zlyduch łerce Iudałłowo OpecŻyw 83; Gdzye teráz oná łtáteczność? gdzye łady? gdzye práwá? Obu [starców] miłość opętála/ y niebáczna łpráwá. KochZuz A2v.

Synonimy: osieść, posieść.

Formacje współrdzenne cf PĘTAĆ.

Cf OPĘTANIE, OPĘTANY